

ZASTĘPCA
DYREKTORA GENERALNEGO
SŁUŻBY WIĘZIENNEJ

BIURO RZECZNIKA
PRAW OBYWATELSKICH

WPL. 2024 -12- 24

ZAL. / NR

RPW/127790/2024 P
Data:2024-12-24

Warszawa, dnia 18 grudnia 2024 r.

BDG.070.62.2024.KS

Pan
Wojciech Brzozowski
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich
Al. Solidarności 77
00 – 090 Warszawa

Szanowny Panie Rzeczniku

W nawiązaniu do pisma o sygn. IX.517.615.2024.NK z dnia 25 listopada 2024 r. dotyczącego kwestii monitorowania zakładów karnych przez wewnętrzny system urządzeń rejestrujących obraz lub dźwięk, w tym przez system telewizji przemysłowej, uprzejmie informuję, że z uwagą zapoznałam się z przedstawioną przez Pana argumentacją.

Problematyka poruszona w nadesłanej korespondencji pozostaje przedmiotem bieżącej analizy prowadzonej w Centralnym Zarządzie Służby Więziennej. Zwrócić należy bowiem uwagę, że do podstawowych zadań Służby Więziennej należy zapewnienie w zakładach karnych i aresztach śledczych porządku i bezpieczeństwa przy jednoczesnym zapewnieniu osobom skazanym na karę pozbawienia wolności lub tymczasowo aresztowanym, a także osobom, wobec których są wykonywane kary pozbawienia wolności i środki przymusu skutkujące pozbawieniem wolności, przestrzegania ich praw, a zwłaszcza humanitarnych warunków bytowych i poszanowania godności.

Pamiętać należy, że Służba Więzienna realizuje swoje zadania na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy. Oznacza to, że działania formacji realizowane są wyłącznie na podstawie i w granicach obowiązującego prawa. W tym kontekście zasadnym jest stwierdzenie, iż w ocenie właściwych komórek organizacyjnych Centralnego Zarządu Służby Więziennej aktualnie obowiązujące przepisy prawa nie przewidują procedury wydawania indywidualnych decyzji w sprawie objęcia osadzonych monitoringiem w trakcie pobytu w jednostce penitencjarnej.

Zgodnie z art. 73a § 8 Kodeksu karnego wykonawczego o stosowaniu monitorowania w określonych miejscach i pomieszczeniach decyduje dyrektor zakładu karnego, mając na celu zapewnienie porządku i bezpieczeństwa w zakładzie karnym. Decyzja ta dotyczy zatem miejsc i pomieszczeń, nie zaś poszczególnych osób. Co za tym idzie, nakładanie na kierowników jednostek podstawowych obowiązku wydawania odrębnych decyzji w stosunku do poszczególnych osób pozbawionych wolności, które przebywają w pomieszczeniach objętych na podstawie art. 73a Kodeksu monitoringiem, nie znajduje oparcia ustawowego.

Stanowisko takie znajduje swoje uzasadnienie również wśród przedstawicieli doktryny. Jak wskazuje się w komentarzu do Kodeksu karnego wykonawczego „*Nie ma racji K. Postulski (KKW. Komentarz, 2017, s. 488), gdy twierdzi, że decyzja dyrektora zakładu karnego dotyczy konkretnego skazanego, a więc – jak należy mniemać – ma charakter indywidualno-konkretny, odpowiadający treści przepisu art. 7 § 3 KKW. Trzeba bowiem podkreślić, że przepis art. 73a KKW stanowi o monitorowaniu miejsc, w których przebywać mogą skazani, a więc dotyczy przede wszystkim pewnej zbiorowości, a tym samym ma charakter raczej generalny niż indywidualny. Nie jest to zatem decyzja, o której mowa w art. 7 § 1 KKW. Może natomiast być kontrolowana w trybie nadzoru penitencjarnego (art. 32 KKW).*”¹

Co istotne, Kodeks karny wykonawczy w brzmieniu obowiązującym uprzednio przewidywał, że w wypadkach uzasadnionych względami medycznymi albo potrzebą zapewnienia bezpieczeństwa skazanego jego zachowanie może podlegać monitorowaniu. Decyzje w tej sprawie podejmował dyrektor zakładu karnego (*vide* art. 116 § 5a i 6 Kodeksu karnego wykonawczego). Co jednak istotne, omawiane przepisy utraciły swoją moc na mocy nowelizacji wprowadzonej ustawą z dnia 5 sierpnia 2022 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny wykonawczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2022 r. poz. 1855).

Kierując się założeniem racjonalnego działania ustawodawcy wydaje się być uzasadnionym stwierdzenie, iż wprowadzana zmiana przesądza o braku obowiązku wydawania indywidualnych decyzji dotyczących umieszczenia w celi monitorowanej. Jak wskazano bowiem w uzasadnieniu do projektu ustawy, „*uchylenie art. 116 § 5a k.k.w., który dotyczy monitorowania zachowania skazanego, uzasadnione jest tym, że jednostki penitencjarne objęte są w całości monitoringiem na podstawie w art. 73a k.k.w. Nie jest zatem konieczne wydawanie w każdym przypadku decyzji dyrektora zakładu karnego*”.²

2 *poważaniem*
plk Renata Niziołek

Wykonano w 2-ch egz.:

1. adresat
2. aa.

¹ J. Lachowski (red.), Kodeks karny wykonawczy. Komentarz. Wyd. 5, Warszawa 2023 r.

² Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy - Kodeks karny wykonawczy oraz niektórych innych ustaw – druk nr 2376

BDG. 070. 62. 2024. KS

CENTRALNY ZARZĄD SŁUŻBY WIEZIENNEJ
ul. Rakowiecka 37 a
02-521 WARSZAWA

OPLATA POBRANA
TAXE PERÇUE - POLOGNE
Umowa z Poczta Polska S.A.
nr ID 549445/W

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
WPL.	2024 -12- 24
ZAL.	NR

Wojciech Brzoźowski
L-cz Rzecznika Praw Obywatelskich
Al. Solidarności 77
00-080 Warszawa

POLECONY
POLECONY

R

(00)659007734357957115

(00)659007734357957115

(00)659007734357957115

Poczta Polska

Oplata pobrana _____ zł _____ gr

2024